

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

tülyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petitsor térfogata 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árkedezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A vidéki színészet jövője.

Hosszu idő óta országszerte vajudik a vidéki színészet rendezésének kérdése. E nagyon fontos kulturális tényező hazánkban a legtöbb helyen a helyett, hogy nemes céljának megvalósításához közelebb jutna, csak tengődik. A szintársulatok sorra bukhatnak s nemesek nem érik el a megfelelő erkölcsi sikert, de a közönség a művészet pártolásától el is idegenedik.

Ennek százféle oka is van. De a legsűrűbben azt hangoztatják, hogy maguk a társulatok nem állanak azon a szinten, a melyen a pártolást megérdemelnék. Mai napság alig van intelligens ember, a ki egy év alatt egyszerű kétszer legalább meg ne látogatná Budapestet s föl ne keresné valamelyik színházat, hol igényeinek megfelelő szinten álló előadásokban gyönyörködhetik. És tény az, hogy az embernek elmegy minden illúziója, ha a Nemzeti- vagy Népszínház után a mucsai vendéglő füstös termébe megy, hol drága pénzen rossz ülést kap s elkopott, egérrágtá diszletekkel fogyatékosan megakart pódiumon néhány vidéki színész-celebritás kétségbeesztő művészi kinlódásait kénytelen végig élvezni. Az ily előadásoknak nemesítő és művelő hatása nem is lehet.

Pedig tagadhatatlan az, hogy a színészet közművelődésünknek egyik első rangú tényezője. A nyugati országokban alig van város, melyben a művészetnek temploma ne volna, hol a költészet, zene, dal a mindennapi munkában kifáradt embereknek nemes szórakozást, hangulatot, életkedvet nyújt. Igaz, hogy a művészet csak a nagyobb városokban, mint kulturális gócpontokon érdemli meg az igazi művészet elnevezést, mert a kisebb német, francia, vagy olasz városokban inkább a gauklerség, csepürágás járja, de

még ez is sokkal magasabb értékű foglalkozás, mint a koreszmázás, vagy az időlopás.

A rohamosan haladó civilizáció megköveteli, hogy minden rendű és rangú ember szellemileg is táplálkozzék s azok, kik e szellemi táplálkozásról gondoskodnak, ép oly humánus dolgot követnek el, mint azok a jótékony egyesületek, melyek a szegények istápolása és felruházása céljából alakultak meg. E szempontból mi rimaszombatiak mulasztást követnénk el, ha a színészetnek, mint egyik legfontosabb kulturális tényezőnek támogatása elől félrevonulnánk akkor, mikor e nagy kérdésnek meglehetősen kedvező megoldásáról ez időszertint — ugyszólván — országszerte eredményes tanácskozások folynak.

Arról van szó, hogy miképpen lehetne a vidéki színészet ügyét rendezni olyan formán, hogy a közönség érdeklődése mellett a szintársulatok existenciája biztosítható s ennek fejében maguk a társulatok is minden tekintetben szinten álló előadásokat rendezve, igazi missiót teljesíthessenek.

Mult szombaton Festetich Andor grófnak, a vidéki színészet országos felügyelőjének kezdeményezésére e tárgyban értekezlet volt Miskolcon, melyre a központon kívül Rimaszombat, Besztercebánya, Eger és Gyöngyös városok is elküldötték képviselőiket. Városunkból dr. Kovács László városi főjegyző, dr. Veres Samu és dr. Kármán Aladár jelentek meg az értekezleten, melyen megállapították, hogy a nevezett öt város Miskolc színhelyével egy színi kerületet képez. A színi kerület kötelekébe tartozó városok kötelezik magukat arra, hogy egy az igényeknek megfelelő szintársulatot tartanak, mely az egyes városok által megjelölt időszakban tartja előadásait, — más társulatoknak helyhatósági engedélyt ki nem

adnak s a vállalkozás sikerét a leghathatósabb erkölcsi támogatásban részesítik. Viszont a pályázat útján a nevezett városok képviselői által szavazat-többséggel megválasztott szintársulat kötelezi magát arra, hogy az igényeknek megfelelő személyzettel és műsorral az egyes városok által megállapított szezonban fogja megtartani előadásait. E szezon nálunk minden év április 1-től május 1-ig tart.

Egész éven át tehát csak 4 hétig lesznek színészeink s a jövő év április 1-én már meg is fog jelenni városunkban a jelenleg Miskolcon működő első rangú szintársulat, mely 56 taggal van szervezve.

Ezzel tehát meg volna oldva az a kérdés, hogy az innen-onnan előbukkanó társulatok városunk falai közé nem nyernének bebozsátást, — de az a társulat, mely minden évben csak egyszer, előre meghatározott időben jöne hozzánk: úgy anyagi, mint erkölcsi siker tekintetében kedvezőbb auspiciumok között működnek.

De hol van az erkölcsi garancia arra, hogy ez az egyetlen egy hónap is sikerrel végződik?

Nézetünk szerint ezt csak egy színpártoló egyesület adhatja meg, melynek megalakításáról városunk intelligens közönségének már most kell gondoskodnia. Igaz, hogy e tárgyban kaszinónk választmányja tett már némi kísérletet, de most, midőn a vidéki színészet ügye országszerte aktuálissá vált, szintugy kínálkozik az alkalom arra, hogy az érdeklődés felébredjen s a jövő év április haváig okvetlenül megalakítandó egyesület működését is megkezdhesse.

Értesülésünk szerint a mozgalom már meg is indult s mi ezt a mozgalmat abban a reményben üdvözljük, hogy a színészet ügye városunkban végre kedvező megoldást fog nyerni.

TÁRCZA.**Gondolj a multra . . .**

Gondolj a multra! élvezd a jelent!
Várd a jövőt! de ah! ne lázasan
Epedve! szedd a rózsát! és ne bánd,
Hogy túske, — hogy szúró tövise van!

Hogy olykoron ujad megérzi tán!
S véredből egy csepp lágy szirmára hull!
Ne nézd tuskéit, ne hogy sebet ejt!
Csak azt: hogy zöldel, bimbót hoz, — virul!

Ne bánd az élet ha gyakran sivar!
Lépted kietlen utakon vezet!
Szár az avar — kopár kietlenen
Fogj a reménnyel, a hittel kezdet!

Ne bánd: az ég ha olykor elborul.
Az Úr kékjét sötét felhő fedi!
Ne, a napot eltakaró homályt
Ha fényt oltó sötét árnyát veti!

A felleget ha olykor ki-ki gyúl,
Lángot csap, tüzet, villámot ont,
Eloszik az; ez ellobban, kiég.
Kék lesz a menny és mosolygó viszont.

Vihar után derült az ég megint.
Tarka szivárvány átkarolja, át
Óleli, a kizajlott felleget
Még fényesebb nap szórja sugarát.

Csak a derült mosolygó égre nézz!
Csak a manák, csak a jelennek élj!
Az élet boldogságát itt keresd!
Csak ebbe bizz, csak ebbe higgy, remélj!

Bohó ki multakon ábrándozik.
Eltűnt napot, halott évet sirat.
Tépd a rózsát! a zöld lombot, levélt!
Ne a felhőt tekintsd, a sugarat!

Borsody Béla.

Árnyak.

Irta: VARGA LAURA.

Csak ketten voltak. A szép háziasszony és Véry Miklós. Ez azonban csak kivételes állapot, mert különben ilyenkor már szép számú társaság szokott összegyűlni a kis szalonban. A szép asszony délutánjai híresek. Ma azonban nem jött senki.

A szép asszony az unalom vagy micsoda? a zongorához ültette. Idegesen babráltak ujjai a billentyűkön és Chopin egy szép impromptuje chaossá olvadt. Majd hirtelen a melázó fiatal emberhez hajtotta fejét.

Az felrettent.

— Miért oly szótlan ma? . . . Már maga is untat? Lassan mind elhagynak, megünnak . . . Legyen kivétel, hiszen ugy is kivétel Ön előttem mindenben. Vagy én mulattassam, nos jól van, majd mondok magának egy szép mesét: Volt egyszer egy piros virág és volt egyszer egy szép pillangó. A virág édes szerelemre vágyott és mikor meglátta a színes pillangót, elvesztette az eszét, nem volt nyugta sem éjjel, sem nappal. A pillangó nem szeretett még soha egy virágot sem és nem is sejti, hogy a piros virág milyen édes. Ellebbent mellette, pedig

a sóvár vágy majd megölte a szegény piros virág szerelmes lelkét. De hisz Ön nem is hallgat reám? Ugyan hova gondol? Mi van tul a mi látkörünkön? . . . Egy másik szebb világ-e? Nos, szóljon, hiszen tud Ön poéta is lenni. Vagy nem kél vágy a szívében soha, ami kiragadja a szűk korlátok közül? Nem szárnyalt a lelke soha egy más világban? a hol nem ismerünk önmagunkra, a hol a vágy féket nem ismerve csaponghat, kivétközve lényünket a mindennapiasságból . . . Ah, ez az érzés, kivétköztesége énekünknek a rendes formából, elragad, elbűvöl.

A fiatal ember kissé nyugtalanul, de mosolyogva nézett a beszélőre.

— Mivé lennék nagyságos asszonyom, ebben az ábránd-világban? Mindent elveszitenék, amit sikerült megőriznem az élet küzdelemben.

— Küzdött Ön sokat? . . .

— Igen. De az én ideálom a kenyér volt!

— Kenyér! . . . Milyen prózaik Önök férfiak, mikor ezt az elesélt frázist veszik ajkukra.

— Nem frázis, de végczélja a küzdelemnek. Eredmény . . . Talán van benne valami állatias, de nem az ösztön nyilvánlása ez, hanem felemelkedése lényünknek arra a polezra, ahol az ember kezdődik! . . . Föl-emelkedettsége a léleknek, a szívnek az eszmékért, ami nemesít. A cél biztos a megnyugvás teljes tudatával . . .

— A poéta szolt-e most, vagy a férfi?

— A férfi, akit nem az ábrándok vezetnek az élet útjain, hanem az életviharoktól edzett szív, amit csapások nem könnyen törnek meg.

— És nem szeretett Ön soha?

— Nem volt időm rá . . .

— Ideje? . . . Különös . . . hát a pillanat soha sem lett urrá Ön felett? . . . A pillanat nem helyezte

BLOCH ÁRMIN

a „hazai iparosarnokhoz“

MISKOLCZ, Széchenyi-utca 133.

„Oroszlánygyőszertár“ mellett.

Ajánlja dűsan felszerelt gyári raktárát menyasszonyi kelengyékben, kitűnő vásznak, szépeességi asztalneműek, legdivatosabb kész fehérneműekben, saját gyártmányú kézi himzések, paplanok, elismert jó minőségben és jutányosabb árban, mint bárhol.

Kívánatra szakember kiküldetik kelengye vállalás céljából, avagy próbaküldemény bérmentve eszközöltetik.

Vidékéről való meglátogatás esetén 300 korona vételnél két másodosztályú menetjegy ára visszatérítetik.

Zsebkendőkben folyton ujdonságok. — Házi fonalakat elvállalok szövés céljából.

Már 20 korona postai megrendelésnél bérmentve. — Hazai ipar nagybani terjesztése.

Mai számunkhoz Kovács Zsigmond előnyösen ismert rimaszombati cipész hirdetése van csatolva.

Zachar Gusztáv.

Ma-holnap valóban fehér holló lesz a tisztas, nagy kor miatt megöszült és mégis tényleg működő középiskolai tanár! A mióta az 1894. XXVII. törvényezik alapján az állam 30 évi szolgálat után a felekezeti iskolák tanárait is teljes fizetéssel biztosítja a nyugalomban is: azóta számuk évről-évre fogy protestáns iskoláinkban is.

Megszokott, szeretett alakjuk — galambösz fejfel — talán egészen el is fog tűnni a kathedrálról?!

Mint most őszszel a sárguló falevél: egymásután leválnak az ágtól: a szeretve-szeretett iskolától, a tanuló ifjuságtól. Nyugodni, pihenni térnek.

S a ki csak egy csöppet is ismeri a különben oly nemes tanítói működésnek idegroncsoló, életemészto hatását: az éppenséggel nem fog elesdálkozni azon, hogy a tanárok elérvén a törvényes időt, egymásután a jól megérdemelt nyugalomba vonulnak. Es jól is teszik! Élveznek, használják fel életöknek hátralévő idejét most már első sorban a saját testi-lelki üdülésökre, hisz másokért 30 éven át eleget dolgoztak!

Azelőtt ez azonban nem így volt. Deresedő, söt egészen ősz hajjal, reszkető, roskadozó lábbal, homályosodó szemmel tovább kellett dolgozniok a sovány mindennapi kenyérért!

Hát bizony még akkor is csak kevesen — az Istennek csupán különös kegyeltjei — bírták a nagy munkát 40—50 éven át szakadatlanul! De mégis jutott belőlök minden iskolának egy-kettő ily Isten kiválasztottja!

Ma már számuk napról-napra fogy. Uj rügyek fakadnak, uj hajtások sarjadzanak a régi erős törzsek helyén: ifju erők lépnek mindenütt a kipróbáltak nyomába.

Nagy és felemelő volt az ő munkájok, különösen nálunk s különösen a letűnt század közepén: az osztrák elnyomatás szomorú napjaiban. Boldogok és valóban az Ur kiválasztottjai, a kik a mai kort, a nagy változást megérhették, s a kik a „nyugalom puha párnáiról“ gyönyörködhetnek óriási munkájok szép eredményében: hatalmasan fejlődő és izmosodó magyar középiskoláinknak virágzó állapotában!

* * *

Helybeli egyesült prot. főgymnasiumunknak féléveszados fájáról, lombos koronájáról ismét levált egy régi nemes levél.

Az 1853-ban létesült egyesülésből kisarjadzott két híres és díszes levelet követte egy harmadik is. A mindnyájunktól szeretettel és tisztelettel körülövezett és maig is jó erőben élő, két veterán tanárunkat: *Baksay Istvánt* és *Fábry Jánost*, iskolánk büszkeségeit követte a jól megérdemelt nyugalomban — 44 évi tanári működés után — *Zachar Gusztáv* is.

Folyó évi szeptember 1-étől 3960 kor. évi illetményvel a miniszter nyugdíjazta őt is — a saját kérelmére.

De — bár törvényesen már pihentetett — ő még sem pihent! Utódja: *Pásztori Gyula*, kinek működéséhez már is a legszebb reményeket fűzzük, szeptember havában katonai szolgálatát teljesítvén, *Zachar Gusztáv* helyettesítette őt.

Őnt soha abba a csodálatos világba, a hová mindannyian vágyunk eljutni . . . A hol egy percnyi lét felér az örökkévalósággal, pedig a végeredmény mindnyájunkra azonos, üdv vagy kárhozat! . . .

A szép asszony mintegy öntudatlanul megfogta a férfi kezét, egy zsámolyra kuporodott, ajkai remegtek az excentrikus beszéd után. — Egy exaltált asszony és egy sajtáságos érzelmekkel küzdő férfi, — minő ellentét!

— Oh barátom . . . tört ki az asszony fuldokló zokogásban. Ez az élet unott nekem . . . Egyedüli vágyam széttörni a bilincseket. Futni ki a nagy világba, kergetni mindent, a mi élvét ad . . . Megragadni a perc örömeit és meghalni igaz érzelemtől hevített kebellem, boldog mosolylyal az ajkán, itt hagyva minden földi jót.

A Véry Miklós tekintete elborult. Remegve nézte a lázzal küzködő asszonyt. Félni kezdett önmagától, a veszedelem közelségétől. Nyugalmat erőszakolt vonásaira. Elhatározta, hogy beszélni fog és rideg lesz. Nincs itt helye a gyengeségnek . . .

Es mégis . . . a mint ránézett az őrjöngő asszonyra, amint találkozott felő, vágyó tekintete azzal a részegítő, csillogó szempárral, úgy érezte, hogy el van veszve. Hogy az a szédítő mélység, mely előtte tátong örömeivel, borzalmaival, valami ellenállhatatlan bűbájjal vonja magához . . . Es erős, mindennel szembe szállni tudó akarata most egy gyermekké, törékeny semmi, semmivé lett! . . . Lehet-e ellentálni? . . .

A szép asszony talán már ott képzelte lábai előtt a deli férfit, mintha szöghajával játszana, hallgatva a sóhajokat. Igen, játszani az égő szenvedélyvel, elepeszteni, megtörni . . . Es azután, azután? . . . Mi lenne azután? . . .

— Asszonyom, mi ez? . . . kezdé némi keserűséggel. Guny-e? vagy játék? . . . Nem jól választott, mondhatom, mert az én személyem egyikre sem való. A gunyra nem vagyok eléggé törpe, a játék meg szomorú! . . . Könnyeket hullatnánk én is, ön is. Minek kergetnök egymást a kárhozatba? . . . Elágazók a mi utaink asszonyom, nem volna nemes játék . . . Es elvégre is, az érzelmek nem arra valók, hogy egy lázas pillanatban áldozatává legyünk, a következésben pedig kifosztott, sivár kebellem, utszéli koldusként könyörögjünk a kegy morzáiért! . . .

Az asszony csendesesen, összetett kezekkel nézte a férfit. Mikor pedig az elhallgatott, lehajtotta fejét és végig simított homlokán.

A főgymnasium fenntartó testülete, valamint a tanári kar bevárta ez időt, s most a végleges választ használta fel arra, hogy a pontos, lelkiismeretes, lelkes tanártól, a szeretett kollégától elbucusszzék.

A főgymnasiumi *igazgató választmány* legutóbbi s külön e célra egybehívott gyűlésén jegyzőkönyvében örökítette meg a bucsuzó, nemes tanárnak, a humanus ephorusnak, a több ízben volt igazgatónak és hosszú időn át volt igazgatósági tagnak nagy és maradandó érdemeit, melyeket az iskola külső és belső ügyeinek, anyagi és erkölcsi emelkedésének fejlesztése terén bőven szerzett volt.

A *tanári kar* — a külső fényt és ünnepelest sohasem kereső kollégának tiszteletére egy teljesen szűkkörű *bucsulakomát* rendezett f. hó 20-án a kaszinó társalgójában, mely — mint értesülünk — a szó szoros értelmében *szeretet-lakoma* volt! Őszinte szeretettel, mely tisztelettel vették körül és halmozták el az ifjabb tanárok a testi és lelki erejének teljében levő, daliás, bár ősz kollégájukat. A lakoma fénypontja *dr. Veres Samunak* — lapunk aranytollu munkatársának — őszinte szívből jött és külső alakjában úgy, mint belső tartalmában egyaránt magas szárnyalású következő szép pohárköszöntője volt:

Igen tisztelt Colléga urak!

Engedjék meg nekem, hogy mielőtt letenném e poharat kezemből, barátságos együtt-létünk hatása alatt, kifejezzem érzelmeimet egy oly férfiu érdemeivel szemben, a ki iránt — meg vagyok győződve — mindnyájan tisztelettel hajlunk meg s így én rövid felszólalásomban a közérzületet tolmácsolom.

Koszorút fonok ez érdemekben megöszült halánték tölem telhető feldisztésére, egy küzdelmekben gazdag pályafutás némi elismeréséül.

Hogy miért fűzöm éppen én a koszorút: ennek okát egy oly hasonlatban keresem, melynek eredete több, mint 2000 évre nyúlik vissza a multba. — Mondják, hogy a spártaiak egy dicstelen véggel fenyegető háboru folyama alatt vézért kértek az athéneiektől s ezek azon alapelvből kiindulva, hogy polgártársaik közül bármelyik méltó lehetne a vezérségre, egy szegény s a természet minden hibájával megrakott iskola-mestert jelöltek ki a fontos tisztségre — úgy látszik, hogy akkor még igazán tiszta választás volt — ki lantot vett a kezébe s a spártaiakat győzelemre vezette. Lehet, hogy e hasonlat egy kissé sántit, de van anynyi lelkesedés bennem a mi foglalkozásunk iránt, hogy a mi szűk körü kicsiny társadalmunkban — itt Rimaszombatban — gimnasiumunkat, tanári testületünket egy kicsiny Athenének képzeljem, melynek mindenik tagja alkalmas arra, hogy egészen a közönyösségig sülyedő spártai közvéleménnyel szemben diadalmas harezra kelhessen akkor, mikor arról lehet szó, hogy az érdemeket minő erkölcsi jutalomban kell részesíteni. Es jóllehet Tyrtussal — azon egyen kívül, hogy én is iskolamester vagyok — semmi közös rokonvadásunk nincs: érzem magamban én is azt a tiszta lelkesedést, melyet ő érzett, midőn bűbajos lantjának akkordjait a diadal mómora követte. Én lant helyett poharat veszek kezembe s felszólítom e társaságnak minden tagját, hogy őrítse ki azért a férfiuért, ki 40 évig küzdött a nemzet napszámosai sorában, mint a tudománynak, műveltségnek egyik előharezosa, — küzdött az egyházi téren, mint tiszta jellemű, puritán gondolkozásu protestans férfiu s a rimaszombati ev. egyház presbytere, megálta helyét ott, a hova a szeretet, a bizalom s a képességeink elismerése állítá; mint ipariszkolai felügyelő, mint kaszinói pénztáros, mint városi képviselő, de különösen mint egy. prot. főgimnasiumunk tanára, több ízben igazgatója, a tanári nyugdíjintézet megteremtője s az alum-

— Gyenge voltam . . . hebegé fájó mosolylyal. Megsértettem az egyetlent is, a mit Ön adhatott nekem, barátságát. Most ugy-e elítél, pedig nem vagyok könnyelmű, kaczer, csak szerencsétlen. Önt ösmerve, ösmerni akartam a boldogságot is, a mi nem jutott osztályrészemül. Elfeleltem, hogy ez az ut már zárva van előttem. Gyermekeség volt, ne ítéljen el . . . gunnyal se illessen, lássa ez fájna . . . maradjunk a régiek, jó barátok! . . .

Vidámságot erőltetett arczára a szép asszony s fel is kaczagott.

Véry Miklós úgy érezte, mintha még pár perczel. előbb erősen lobogó láng valamit ott belül megperzselt volna. Nyugtalanságát nem bírta titkolni. Vágyott ki a szabadba egy nagyot lélegezni. Es menni készült.

— Nos, hova menne ily korán? . . . Azt hittem, nálunk tölti az estét . . . Vagy még nem feledte el azt a gyermekeskedést? . . . Hiszen minden ember életében van egy pillanat, a mikor szükségesnek látja az őszinteséget . . . Elragadja valami és . . . és . . .

A fiatal asszonynek a zongorán nyugvó keze remegett.

— Es elfeledi, hogy törekenyek, gyarlók vagyunk s hogy átkomédiázva az életet, busan nézhetünk majd vissza a multra, a kiégett vulkánra, melynek igaz hevét, valódi fényét nem élveztük soha! . . .

— Nem, asszonyom — szölt a férfi — feledjük el ezt az órát is: holnap talán más hangulatban találom. Nem leszünk egyedül, hanem a megszokott társaságban . . . távolabb a tüztől, az álmoktól és közelebb a való élethez . . .

Es Véry Miklós sietve hagyta el a kis szalont, — futott, rohant az utcákön át, egyenesen egy kávéházba. Egy jól ismert mulató kompániát talált ott, kik üdvriadallal fogadták. Ő pedig — azoknak legnagyobb bámulatára — kijelentette, hogy ma mulatni akar.

Csengnek a poharak, folyik a pezsgő s mig a cigány huzza a vig. keserves nótákat, addig nem messze egy szépséges asszony ráborul a zongorára és fuldokló, fájó zokogással suttogja: Hát nem akarsz szeretni, megérteni?

Es zokog, sir, keservesen, mintha fájalmát, panaszát akarná belesirni a lomha hangszerbe, melynek hurjain talán egy elhibázott élet keserve fog hangzani soká, nagyon soká! . . .

nirum vezetője. Mert volt idő, midőn a rimaszombati tanár annak a kétes értékű reménynek nézett elébe, hogy az emberi kor legvégső határáig fog szolgálni s az élet és halál választó pontján azzal a tudattal szállhat sírjába, hogy felesége, gyermekei, még a kegyelemkenyeret sem fogják megkaphatni attól a tanintézettől, melynél ő egy egész hosszú életet töltött el a legnemesebb életküzdelemben. De hála Istennek! ez nem következhetett be, mert oly férfiak, mint *Baksay István*, *Fábry János* és *Zachar Gusztáv*, kiknek nemes ambíciója nemesak az ismeretek közlésére terjed ki, de életök egyik legszen- tebb feladatának azt is tekintették, hogy a társadalom rendelkezésére bocsássák Istenből nyert talentumaikat, — egyik itt, másik amott, de mindenütt nemes feladatot teljesítve, különösen tanári karunk sorsát szívökön viselve, megteremtették tanári karunk mai helyzetét s azok, a kik ezeltől 10 évvel még álmodni sem mertek a szebb jövőről, ma már a nyugalom puha párnáira dőlve, abban a tudatban élvezhetik fáradságuk későn érő, de mégis megérdemelt gyümölesét, hogy az a kenyér, mely asztalukra került, s melyből haláluk után a hátra maradt család is ehetik, nem a kegyelem kenyere, hanem egy munkában eltöltött élet tisztességes és megérdemelt bére.

Igaz, hogy a felsőbb hatóságok szeme és figyelme felénk fordult. De hogy észrevették s megsegítették ezt a gimnáziumot, ebben a kezdeményezés és fárászto munka érdeme nem az igazgató-választmányé, nem a két egyházkerületé, nem a tanügyi kormányé volt, hanem az a szegény tanári karé, mely nap-nap után, midőn kilépett a tanteremből, lankadást nem ismerő buzgalommal fogott hozzá a jövő megépítéséhez.

Kedves Gusztai bátyánk! Te is azok közül való vagy, kit mi epigónok, e virágzásban lévő tanintézet egyik fundamentumának tekintünk. Nekem nincs lant a kezemb, hogy a tanítás körül 40 éven át kifejtett érdemeidről zengjek dicsérető éneket; én nem vagyok krónikása sem az egyháznak, sem a társadalomnak, nem nyertem megbízást sem a város, sem a kaszinó vezérlo embereitől arra, hogy munkásságodat méltányoljam, de mint utód a legnemesebb s legfárászto munkában, halás szívvel őrítem ki e poharat a te egészségédre, jólétedre, boldogságodra azon mindnyájunk szívében élő hő óhajítás kíséretében, hogy nyugalomba vonulásonak sok és hosszú éveit alatt gyönyörűséget találhasd annak az épületnek további munkájában, melynek fundamentumánál te is oly hathatósan dolgoztál s melyet mi folytatunk tovább, mig ki nem dőlünk. Az Isten téged sokáig éltesse!

A Verestől már megszokott szónoki hévvel elmondott beszéd után hatalmas éljenzésben tört ki a lelkesedés az egész tanári karból. A meghatottság könnye csillogott a szemekben, igaz szeretet lobogott a szívekben!

Mélyen elérzékenyülve és reszkető hangon köszönte meg az ünnepelet, a nem keresett és nem várt kitüntést és ünneplést. Hálásan emlékezett meg a multról, az együtt eltöltött jó és rossz napokról. Összetartó egyetértésre, egymásnak a jövőben is igaz megbecsülésére lelkesítette szeretett tisztársait. Szeretettel kérte őket, hogy tartsák őt ezután is igaz, atyai jó barátjuknak és — ha kelleni fog — mindenben és mindenkor kész munkatársuknak, ha nem is a kathedrán, az iskolában, hanem künn a társadalmi életben, a tanárookra váró nemes munkának teljesítésében! Igaz szívvel kérte végül az ég áldását mindnyájukra: a virágzó iskolára, a szeretett ifjuságra és a tanári karra!

A lelkes hangulatot — mely az egész estén át uralkodott — hatalmasan fokozta az ősz atyamesternek: *Baksay Istvánnak*, az ország összes tanárai ifju nestorának szellemes és lelkes felköszöntője, majd a *Czinke István* szép felszólalása is. Es több szónoklat nem volt!

Hanem megmaradt a lelkes hangulat és az előzőkeny szeretet a nyugalmazott kollégák iránt mindvégig.

*

Szívesen és szeretettel ragadjuk meg e kedvező alkalmat mi is, hogy a méltán megérdemelt nyugalomba vonult tanárnak szíves üdvözlésünket kifejezzük.

A régi nagyok és kevesek közül való *Zachar Gusztáv* is! Csakugyan fehér holló már is a 44 évig működő tanár, a kit oly kiváló lelki és testi épséggel áldott meg az Úr!

Pedig ő sokat dolgozott. Nemesak az iskolában, nemesak az egyházi élet terén, hanem városunknak, társadalmunknak a javán, békés fejlődésének érdekében is. Mindenkor és mindenből kivette a maga részét, a hol polgártársainak jólétét, békéjét emelő munkáról volt szó.

Es dolgozik, sokat dolgozik ma is; de zajtalanul, a feltűnést, a külső szereplést kerülve.

Szíves örömmel csatlakozunk tehát mi is az ünnepelelő tanári karhoz, midőn a nyugalomba vonuló *Zachar Gusztávnak* nagy társadalmi érdemeit kiemelve és elismerve: a magunk és a közvélemény nevében is őszinte szívvel azt kívánjuk, hogy az isteni gondviselés áldja meg őt továbbra is erővel, egészséggel és *munkabírással*, mert erre az ő munkaerejére a társadalomnak még szüksége van!

Hiszünk és reméljük, hogy még sokáig és sokszor köszönhetjük őt azokon a szép és kiemelkedő helyeken, a melyekre őt városunk és társadalmunk közbizalma fel-emelte volt.

Az Isten éltesse *Zachar Gusztávot* soká!

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetési megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki- egyenliteni sziveskedjenek

Tisztelettel
a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Uj ezredtulajdonos. A királyi kegynek fényes megnyilvánulása az a rendkívüli kitüntetés, a melyben őfelsége Pokorny Herman kassai hadtestparancsnokot részesítette. A király ugyanis Pokorny Hermant a Lonsonczon állomásozó 25. gyalogezred tulajdonosává nevezte ki. A kinevezésről e napokban táviratban értesítette a kabinetiroda Pokorny Hermant, a ki őfelségéhez utazik, hogy e rendkívüli kitüntetést megköszönje.

Kinevezés. A rimaszombati törvényszék területére vizsgálóbíróul: Medveczky Sándor törvényszéki bírót, állandó helyettesül pedig Vozáry György törvényszéki bírót rendelte ki az igazságügyminiszter.

Uj postafőnök Roznyón. A roznyói postahivatal vezetésével Komka József, posta- és táviratfőnök, — ki jelenleg a bártfai postahivatal főnöke — biztatott meg.

Megbizatás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Szombathy László dobsinai áll. polg. iskolai tanárt, az ev. ref. egyházkerület előterjesztése folytán, a dobsinai áll. iskoláknál, a vallás tanítással bízta meg.

Kinevezés. A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Gömör-Kishontvármegyében Csiskó József városi irnokot dobsinai másodanyakönyves helyettesé nevezte ki.

Szinügyi értekezlet. A vidéki színészet ügyében nagyfontosságú értekezlet volt f. hó 20-án Miskolcson, a Soltész Nagy Kálmán kir. tan. polgármester hivatalos helyiségében, hol megjelentek: gróf Festetics Andor orsz. színészeti felügyelő, a miskolczi színügyi bizottság részéről: Tarnay Gyula alispán és öt tag, továbbá Eger, Gyöngyös, Besztercebánya és Rimaszombat városok képviselői. Városunkat: dr. Kovács László főjegyző, a kaszinó vigalmi bizottságát pedig: dr. Veres Samu és dr. Kármán Aladár képviselte. Az elnök szép szavakkal üdvözölte különösen Besztercebánya és Rimaszombat képviselőit, kik a város köszönetét lendületes beszédében kívánságait, melyeket aztán az értekezlet figyelembe is vett. Dr. Tarnay Gyula bejelentette, hogy Ungvár is belépni kíván a miskolczi szinikerületbe, mely aztán megalakult 1902. április 1-től 1905. április 1-ig terjedő három évre a következő beosztással: A szinikerület választmányáa által megválasztott színtársulat működni fog: 1902. április 1-től május 1-ig Rimaszombatban, május 1-től június 15-ig Ungvárt, június 15-től július 15-ig Gyöngyösön, (esetleg szünet) július 15-től augusztus 31-ig Egerben, szeptember 1-től október 1-ig Losonczon, október 1-től november 1-ig Besztercebányán. November 1-én megkezdődik a miskolczi öt hónapos saison. Az értekezlet az alapszabályokat elfogadta s kimondotta azt is, hogy a szinikerület elnöke mindenkor Miskolcz város polgármestere lesz. A létrejött Szombathy László jegyző által jegyzőkönyvbe vett megállapodások kötelező egység formában megküldetnek a szinikerület kötelezően levő városok tanácsának s aláírás után jogervényessé válnak. Az estefelé befejezett értekezlet tagjai az alispán szíves meghívása folytán végignézték a szinre került „San-Toy” című operette-et, melynek pompás s a legkényesebb igényeket is kielégítő előadásáról a jelen voltak legnagyobb elragadtatással beszéltek. A nálunk is igen előnyösen ismert szinigazgató: Szalkay Lajos különben mindent elkövet, hogy a miskolczi igényeit kielégítse jól szervezett társulatával s ez sikerül is neki.

Postavizsgálat. Dávid Endre és Györfly Gyula kassai posta- és táviratfőnökök e napokban itt voltak s a postahivatalnál rovancsolást ejtettek meg.

Tanító-gyűlés. A gömörmezei ált. tanító-egyesület rimaszombati járásköre okt. hó 16-án Rimaszécsen, a róm. kath. iskolában gyűlést tartott. A minden tekintetben magas színvonalon álló tárgyalást különösen emelte, két derék klenóci tanítónak Kicsiny Pálnak és Helyvig Edének felolvasása. Gyűlés után köz-ebéd volt, melyen már a gyűlés is jelen volt rimaszécsi intelligencia is résztvett. Felköszöntökben nem volt hiány. Becske Bálint elnök kezdeményezésére tószit-megváltás czímen 11 kor. 80 fill. gyűlt össze jótékony czélra.

Agarász verseny. A gömörmezei agarász-egyesület f. hó 18 és 19-én tartotta elegy-versenyét Tornallya vidékén. Nevezve volt 12 agar, ebből az első díjat: egy értékes ezüst serleget gróf Vay Ádám „Viganó” nevű agara, a második díjat: a téteket pedig Fáy Antal „Filkó” nevű agara vitte. — Az idő nem volt a legkedvezőbb, mindannak daczára a verseny jól sikerült, a fényes társaság kocikson s lovon vett részt a versenyben. Verseny után Tornallyán a szállodában est-ebéd volt, utánna pedig tánczra perdtül az illusztris társaság, s lakdatlan jó kedvvel járta a gömöri kopogós csárdást Oláh Gyula hegedűje mellett reggelig. — Jelen voltak hölgyek: Hámos Lászlóné, Hámos Mariska, Hámos Árpádné, özv. Hegyessy Sándorné, Hegyessy Rózsa, Heinczelman Vilmi, Heinczelman Matyi, Heinczelman Alfrédné, Kubinyi Gézané, Kubinyi Sári, Mária Ida, Nagy Elemérné, Ragályi Gyuláné, Szakall Istvánné, Szentmiklóssy Kálmánné, Szontagh Zoltánné, Szentmiklóssy Béláné, Szelezcky Zoltánné, Tornallyai Zoltánné, Tornallyai Margit. — Urak: Hámos László, Hámos Árpád, Szontagh Zoltán, ifj. Szontagh Zoltán, Heinczelman Béla, Hevessy László, Szelezcky Dénes, Szelezcky Zoltán, Szelezcky Árpád, Kubinyi Géza, Putnok Mór, Gundelfingen József, Farkas Zoltán, Szentmiklóssy Béla, Ragályi Gyula, gróf Vay Ádám, gróf Vay Dezső, Szakall István, Komáromy István, Hámos Aladár, Fáy Antal, Mária Gyula, Nagy Elemér, Jankovics Ottó, Luby István, Szakall Aladár.

Halálozás. Hilovics Lipót helybeli sütőde tulajdonos f. hó 20-án, 68 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Temetése a helybeli izraelita polgártársak nagy részvéte mellett f. hó 21-én ment végbe a Deák Ferencz utcai gyászházból. — Béke poraira!

Tanárok gyűlése. A roznyói tanárok köre, melynek hivatása a testületi szellem ápolása és növelése, folyó hó 13-án tartotta népes évi közgyűlését. A tisztikart a következőképen alakították meg. Elnök: Oravecz Mihály főgimn. igazgató, jegyző: dr. Hazslinszky Rezső, pénztárnok: Wahler Géza. A gyűlésen az elnököt lelkes ovációban részesítették abból az alkalomból, hogy szolgálata 25-ik évét betöltötte. Elhatározatott, hogy a kör felolvasásokat és kedélyes társas összejöveteleket fog tartani.

Vármegyei közgyűlés. Gömör-Kishont t. e. vármegyei törvényhatósági bizottsága 1901. évi október hó 28-ik és következő napjain tartja meg rendes negyedévi őszi közgyűlését Rimaszombatban, a vármegye uj, díszes székházában, a melynek nagyterme már teljesen elkészült, s finom, műzléstől tanuskodó pompájában várja az első közgyűlés lefolyását. — Több érdekes pontja van a közgyűlésnek. — Ekkor töltik be a nemrég megüresedett főpénztárnoki és egy szolgabírói állást. A főpénztárnoki állásra Istók József árvaszéki pénztárnok és Ragályi István helyettes főpénztárnok pályáztak. A bizottsági tagok többségének hangulata — úgy halljuk — Ragályi István személye mellett nyilatkozik meg, ki az állást a megüresedés óta közmegelegedéssel tölti be. A szolgabíróiságra Kubinyi Zoltán, Madarassy Iván és Diószeghy Dezső pályáznak, s valószínű, hogy erős küzdelem árán fogja valamelyikük elnyerni azt. — Vármegyei közgyűlés tárgysorozatából a választáson kívül kiemeljük a következőket:

1. Alispán jelentése a vármegyei közigazgatás negyedévi állapotáról.

2. Az 1902-ik évi vármegyei költségvetésnek megállapítása.

3. Az 1902-ik évi virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása.

4. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter köszönő levele, a felgyógyulása, illetve közszolgálat 50-ik évének betöltése alkalmából hozzáintézett üdvözlő felirat.

5. Belügyministeri rendelet az 1901. évi katonabeszállásolási pótdadó tárgyában.

6. A kassai közösi közigazgatási tanfolyam gömörmezei születésű hallgatóinak kérvénye segélyezésük iránt.

7. Kereskedelemügyi ministeri rendelet az 1901—1902. évi közúti költségeloirányzat megállapítása tárgyában.

8. Alispán jelentése néhai Erzsébet királyné őfelsége, Spányik Kornél festő művész által készített arczképének szakértői megvizsgálása tárgyában.

9. Árvaszéki elnök előterjesztése a két kiegészítő ülnöknek további alkalmazása iránt.

10. A vármegyei tisztii nyugdíj-alap állásáról előterjesztett kimutatás.

11. A rimaszombati róm. kath., ág. ev. és ev. ref. egyházak felebbezése a felekezetek segélyezését megtagadó 1449. számú városi közgyűlési végzés ellen.

12. Abonyi Pál t. főjegyzés kérvénye nyugdíjaztatása iránt.

13. Főszolgabírói jelentés az Almágy, Egyházabást—Tajti felé vezető utak kiépítése ügyében.

14. Osgyáni Béla körjegyző felebbezése, a keleméri körjegyzőség közösi képviselőtestületeinek, a jegyzői lakást illetőleg hozott határozata ellen.

15. Bihary Aladár járási irnok kérvénye, az országos tűzoltó szaktanfolyam hallgatása alkalmából felmerült költségei fedezésére segélyösszeg utalványozása iránt.

16. Korach Jenő állatorvosi, Grobon Kiss Zsófia és özv. Laurency Györgyné szülésznői oklevelének kihirdetése.

17. Számvevősegi jelentés Rimaszombat r. t. város 1901. évi pótköltségvetésének megvizsgálása tárgyában.

Baleset Kokován. Mult szombaton csaknem végzetes baleset történt Kokován, egy építkezésnél. Pásztor András tamásfalvi kőműves épített egy magán-házat, melynek tetőzete fölé jövő attikán dolgoznak most. A 10 méternél magasabb állvány egyrésze szombaton összedől s négy ember súlyos sérüléseket szenvedett. Maga Pásztor is — mint halljuk — fejen sérült meg. Czakov nevű helybeli származású kőműves legény — ki az állvány tetejéről esett le, szintén fejen és karján sérült meg s agrázódást szenvedett.

Országos ügyvédgyűlés. Az országos ügyvédgyűlés állandó választmányáa az országos ügyvédgyűlés dolgaiban az ország összes ügyvédi kamaráihoz átiratott intézett, a melyben felsorolva az ügyvédség bajait és sérelmeit, ama reményének ad kifejezést, hogy az ügyvédi kar tagjai minél számosabban felkesedéssel és szaktudásuk harezbavitelével fognak résztvenni ezen az ügyvédgyűlésen. A résztvenni szándékozók Novák Sándor pénztárnosnál (Budapest, VIII., Sándor-utca 2.) jelentkezhetnek. A tagsági díj személyenkint 5 korona.

A királyi palota szobrai. Az épülő budavári királyi palota művészi díszítésére mind több szoborművet alkalmaznak. Ezek a szobrok mind magyar művészek magyaros alkotásai. Legujabban Holló Barnabás Arany János Tó díja után megmintázta azt a jelenetet, a mint Toldi Miklós a nádásban a farkasokkal küzd és elfojja őket. Ez a szobormű is alkalmasint a királyi palotára kerül.

Halálozás. Faix József nyugalmazott bányagondnok, 48-as nemzetőr, f. hó 11-én elhunyt Csetneken. Temetése vasárnap, f. hó 13-án d. u. 4 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

Kamarai gyűlés. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara 1901. évi október hó 24-én (csütörtökön) délután 3 órakor közös ülést tart, melyre a kamara tagjait ezuttal is meghívja az elnökség.

Tánczmulatság. A rimaszombati eszmadia ifjuság f. 26-án a polgári olvasóköri dísztermében táncmulatságot rendez, tetszés szerint fizetendő belépődíj mellett. — Kezdeté este 8 órakor.

Vívó-iskola. Komoróczy Miklós, a roznyói r. kath. főgimnázium tanára, f. évi nov. hó 1-től kezdve, két hónapos vívó-tanfolyamot nyit, saját e czélra berendezett helyiségében. Heti órák kedden és csütörtökön tartatnak meg. Tandíj 60 kor. egész idejére. — Vívószerekről a tanítványoknak kell gondoskodniuk.

Zajos mulatság folyt Martonfalán egy hét előtt a koresmában, s idb. Hosszúréti János Hrivnák Józseffel évelődött miközben utóbbit Telgarecz István elhivta magához, hogy hagyja ott a már ittas Hosszúréti. Ez annyira feldühösödött, hogy neki ment Telgarecznak, s nagy késével összeszurkálta a térdét, s botjával fejen ütötte, úgy, hogy a szerencsétlenül járt 25 éves legényt be kellett szállítani a kórházba.

Fa-irtás. A körültekintő és gondos földmívelési miniszter, tudniillik országserzte sürgeti a fák ültetését, sőt jutalmat is tűz ki ily czélra. — Hát a felfogások

úgy látszik — különbözök, mert nálunk meg irtják a fákat. A régi vármegyei háza mellett levő fasorból néhány terebélyes fát mult héten nagy vandalizmussal kivágták. Csodáljuk, hogy a város a pénzügyigazgatóság e kívánságának eleget tett. Hiszen, ha az oly régóta fennállott vármegyei ház hivatalos helyiségeinek nem ártottak e fák, s a világosságot nem vették el, valóban nem látjuk be, miért kellett most intézkedni, hogy a szépen fejlődő fák kivágassanak. (B — tt.)

Lopás. K.-H.-Várallyan Gáspár Andrásné fehérneműi egyre fogytak, anélkül, hogy ő eladogatta volna, gyanúja Kermes Andrásnéra volt, kinél kutatás történt, hol is a rendőrség számos Gáspár-féle fehérneműket talált. A bűnös beismerte töredelmesen tettét. Kiderült még, hogy ő lopta el a minap a Gáspárné ládájából elvesztett 20 forintot is.

A posta lelkismeretessége. Városunkban történt meg, hogy egy uri ember 1888-ban, tehát éppen 13 évvel ezelőtt levelező-lapot irt Egerbe. — Mi történt a közbeeső 13 év alatt, arról hallgat a krónika, de az tény, hogy az 1888-ban feladott ártatlan levelező-lap, megsárgulva, megfakulva, honnan, honnan nem, ismét előkerült s a levélhordó e napok egyikén kézbesítette a feladónak azzal a postai megjegyzéssel ellátva, hogy „Parti” „czimzett elutazott”. — Egy kissé érthetetlen, de így történt.

Tűz. Négy ház a hozzá tartozó gazdasági épületekkel együtt leégett, kedden délután Betlérben. A kár nagy, de mint halljuk, a betléri uradalom fogja segíteni a tűzkárosultakat.

A rimaszombati iparostanoncz iskolai felügyelő bizottság az iparossegédek téli szakrajz-tanfolyamát ez évben is szervezni fogja.

A tanfolyam ezéja: Az iparostanoncz-iskolában tanultak kibővítése, továbbfejlesztése és úgy a szabadkézi, mint a mértani és szakrajzban a szakszerű kiképzés alapjainak megvete; mint ilyen tehát az önképzésnek egyik első és jelentékeny forrása.

Tanfolyamok: szabadkézi, mértani és szakrajz; ipari számvetés és fogalmazás.

A tanfolyam tandíjmentes; azonban író- és rajzszerekről, továbbá a tanfolyam tulajdonát képező felszerelések használatáért, a tanulók egy évre 4 koronát fizetnek fejenkint.

A beiratások október hó utolsó és november hó első vasárnapján d. e. 9—10-ig, d. u. 2—3 óráig eszközletnek a helybeli állami elemi leányiskola irodájában. A tanítás f. évi november hó első vasárnapján veszi kezdetét és tart 1902. évi április utolsó vasárnapjáig, vasárnaponkint d. e. 9—11, d. u. 2—4 óráig.

A tanítás rajz- és írásbeli eredményéről az iparostanoncz-iskolai évrő vizsga alkalmával kiállítás fog rendeztetni.

Midőn a fentieket ez uton is közlésem: minden tanulni vágyó iparos ifjut felhivok ezen tanfolyam látogatására.

Rimaszombat, 1901. évi okt. 18-án.

Czikora István,
a szakrajz-tanfolyam vezetője.

Országos állatvásár Rimaszombatban, október 21-én. (Városi m. kir. állatorvos tudósítása.) Felhajtott szarvasmarha 2293; ló 1313; juh 2941; sertés 361; összesen 6908 darab állat. Megelőző augusztus havi országos vásárhoz képest a felhajtás 9204 darabban csökkent, mert kevesebb marha, kevesebb ló, de főként $\frac{2}{3}$ -ad részszel kevesebb juh hajtott fel. — Vásári forgalom általában csekély. Élénkebb adásvétel marhavásárban a levágni és hizlalni való ökröknél, a fejős tehénknél; lóvásárban a háti szolgálatra alkalmas lovak között; juhvásárban a levágni és beszozni való ürökknél; sertésvásárban a hizlalásra, makkolásra alkalmas süldek s a tenyésztésre szolgáló anyasertések között mutatkozott. Budapesti marhakereskedőink nem jelentek meg, de eljöttek osztrák szomszédaink s ez alapon vágómarháink egyrésze Bécsbe meg Teschenbe szállítottak. Lengyel lökereskedők Morvaországba szállítottak, illetve vásároltak háti szolgálatra alkalmas lovakat. Eladott szarvasmarha 361; ló 129; juh 928; sertés 305; összesen 1723 darab állat. — A rak: Magyar igás ökr I-ső oszt. 620—700; közép minőségű 460—620; levágásra, hizlalásra 300—460 korona páronként. Magyar és tarka friss fejős tehén darabja 160—180; borjas 200—280; vágni való 104—160 korona. Szopós borju darabja 30—58 korona. Ökr és üsző tinó párja 2 évesig 120—140; 3 éves 160—200; 4 éves 180—260 kor. Igás ló könnyebb faju 280—320; kiscgazdának való 180—240; háti lónak alkalmas 440—500; levágásra 80—120 korona darabonkint. Fialat ürü párja 28—36; öregebb jómínőségű 32—48 korona páronként. Kocza sertés darabja 40—50 korona; éves süldek párja 40—60 korona; 1½ évesek 64—80 koronáig. Hizók átlagban 80—84 fillér kilogrammonkénti vágó súly szerint.

Állatbetegségek vármegyénkben. A folyó hó 20-án megjelent „Földmívelési Ertesítő”,-ben olvassuk, hogy vármegyénkben a hasznos háziállatok között következő helyeken fordultak elő ragályos betegségek: Rühkőr: Zádorháza, Felső-Pokoragy, Henczkő, Rédova. — Sertésorbánecz: Alsó-Pokoragy. — Sertésvész: Telgárt, Vernár, Mnisány, Nandrás, Hrusso, Lukovistye, Felső-Sajó, Hankova, Hámosfalva, Markuska, Rédova, Bánréve, Csoltó, Gergelyfalva, Gömör-Panyit, Kövecses, Lekenye, Málé, Dobsina, Jolsva és Rozsnyón.

Szerkesztői üzenetek.

Kaszinó tag. Téved, mert a kaszinó nemcsak a tagok kiszolgálása végett tartja a 3 szolgát. Hogy azonban ennek daczára rossz a levegő a szobákban és nagy a por oly helyeken, hol a tagok nem ülnek, pl. a szekrények tetején, azt elismerjük. A három szolga a milyen szolgálatkész a tagokkal szemben, épp oly kegyetlen a nem tagok irányában, pl. a legyeket, mint nem tagokat, engedni éhen veszni az ablakok közt. — Igazsága van, hogy a társalgó szobát kellene olvasóvá tenni, mert több tag jár a kaszinóba olvasni, mint társalogni. Ha a játéknak oly nagy szobát adtak, akkor az olvasóknak igényük van a mostani társalgóra. — Figyelmeztetjük, hogy a kaszinó mizériáit ne bolygassa, mert pórul jár.

B. A. Helyben. Bizony ha elgondoljuk, hogy se színház, se korzó, se jég nem lesz karácsonyig, csak eső, méltán sajnálkozhatunk sorsunk fölött itt Szombaton. Terveivel hagyjon fel, mert biztos a kudarez. — Rimaszombat nem való reformokra.

Ifj. Tóth István Bártfa. A tót verseket Luby Sándor ur czimére „Pesti Hírlap” szerkesztősége Budapest, küldje el,

Eladó

elköltség miatt egészen új, faragott, matt ebédlő-butor, 1 háromajtós nagy ebédlő kredenz márvány-lappal, 1 márvány trimó-tükör, 1 magas ebédlő szőnyeg-díván, 1 ebédlő asztal 6 drb faragott székekkel.

Bővebb értesítés **Zoltán Ödön** kir. mérnöknek.

Vendéglős.

A lévárti fürdőbe vendéglős kerestetik. Ajánlközök forduljanak a tulajdonos **Hevessy Bertalanné** urnőhöz **Rimaszombat**.

Pályázati hirdetés.

A gömörvármegyei közkórházzal kapcsolatosan fölállított kerületi alsófokú baba-iskolánál a **f. évi november hó 1-étől** rendszeresített — az intézetben bent-lakással kötelezett és magánykorlattal csak a város területén korlátoltan foglalkozható

okleveles szülésznői

állomásra jelentkezők felhívtnak, miszerint az oklevelükkel ellátott pályázati kérvényüket az alólírott **nál személyesen a folyó év és hó 30-áig nyújtásuk be**, a hol a kötelezettség és javadalmazásra nézve a bővebbi részletek megtudhatók mindennap délután 4-től 5 óráig.

Rimaszombat, 1901. október hó 14.

2-2

Dr. LÖCHERER,
a vármegyei közkórház igazgatója.

Árlejtési hirdetmény.

1006. sz. — A **debreczeni m. kir. állami méntelep** eperjesi, debreczeni, turia-remetei, rimaszombati, szatmár-németi-i és jászberényi osztályainál elhelyezett **katonai legénység és ménállomány részére** 1901. évi november hó 1-től 1902. évi október hó végéig szükségellendő **takarmány és egyéb cikkek** biztosítása tárgyában **folyó évi október hó 28-án délelőtt 9 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog alulírott méntelepparancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott méntelepparancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére, valamint a cikkek mikénti szállítására vonatkozólag felhívtnak az érdekeltek figyelmé a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1901. évi október hó.

A debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnoksága.

Hirdetmény.

Tiszolcz nagyközség tulajdonát képező **nagyvendéglő, ó-vám és pszota** nevű koresmahelyiségek folyó évi **november hó 14-én délelőtt 10 órakor** Tiszolcz nagyközség házában újabb árverés útján 1902-ik évi január 1-től 1904-ik évi december 31-ig hasznóberbe fog adatni. — Az árverési feltételek a község házában bármikor megtekinthetők.

Tiszolczon 1901. október 21.

Setina János, jegyző. **Cseh István,** bíró.

1-2

Hirdetmény.

5663. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **dr. Czárner Miksa** ügyvéd által képviselt **Miklós János** végrehajtatónak **Nagy Mátyás** végrehajtást szenvedő elleni 266 korona tőke s járulékaí iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Egyházásbást községben fekvő s az egyházásbásti 10. sz. tjkönyvben A. 1. 1—21. sorsz. a. foglalt $\frac{1}{3}$ -ad urbéri külső ingatlanból és ehhez tartozó urbéri erdőlegető illetményből a B. 23 alatti Nagy Mátyást $\frac{1}{4}$ -ed részben megillető jutaléka 625 korona 50 fillérben megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és az egyházásbásti 10. sz. tjkönyvi ingatlanból a B. 29. a az egyházásbásti 60. és 79. sz. tjkönyvi ingatlanokból a Nagy Mátyás jutalékát illetőleg az 5184/901. sz. a. hirdetménynyel a Kovács Mede Borbálanak Nagy Mátyás és társai ellen 200 korona tőke s járulékaí behajtása iránt elrendelt árveréshez való csatlakozása kimondatik s erre nézve a póthirdetmény kibocsátatni rendeltetik és a fent ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1901. évi decz. 19-ik napjának** délelőtti 10 óráját Egyházásbást községbe, a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 62 korona 50 fillért készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendeltet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átváltoztatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkkvi hatóság 1901. évi október hó 3-án.

Kálniczky, törvszéki bíró.

Eladó faállomány.

A báró **Vay Alojzia** urhölgy ő méltósága tulajdonát tévő **harkácsi** erdőben körülbelül 35 hold területéről a faállomány **1901. évi október hó 30-án, délelőtti 11 órakor** a harkácsi kastély földszinti helyiségében nyilvános árverésen el fog adatni, ezen helyre és időre a venni szándékozók tisztelettel meghívtnak, a vétel feltételei szerződésileg nyomban a helyszínen megállapítatnak.

Bővebb felvilágosítást ad az eladás alá kerülő faanyagokról **Ernyey Károly** erdőész **Harkácson**.

Hirdetmény.

920. sz. Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az egrí kir. járásbíró 1897. évi 5882. számú végzése következtében **Altörjay Sándor** ügyvéd által képviselt **Epstein Dávid** javára **Bedekovich Géza** ellen 500 kor. és jár. erejéig 1897. június 11-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1764 koronára becsült következő ingóságok, u. m. házi butorok, lovak, kocsis és cséplőgép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1901-ik évi V. 3/4. számú végzése folytán 500 kor. tőkekövetelés, ennek felszámítandó kamatai, váltódíj és eddig összesen 110 korona 78 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban, alperes lakásán leendő eszközzésére **1901. évi november hó 4-ik** napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívattnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszombat, 1901. évi október hó 15-ik napján. **Gasko,** kir. bir. végrehajtó.

Kiadó üzlethelyiség.

Rimaszombatban, a Deák Ferencz-utca 8-ik szám alatti házban levő üzlethelyiség **1902. év január hó 1-től** bérbé vehető. — Bérelni szándékozók felvilágosítást ugyanott az emeleten lakó **Benyó Béla** tulajdonostól nyerhetnek.

1-*

Hirdetmény.

421. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszék 1901. évi 11250 sz. végzése következtében **Dr. Kürz Jakab** által képviselt **Weiner József** javára **Stelkovic László és neje** ellen, 479 kor. 60 fill. s jár. erejéig 1900. évi decz. hó 20-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1278 kor. becsült szobabeli bútorok, iovak, cséplő-gépből álló ingóságok, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi királyi járásbíró 1899. V. 463/9. számú végzése folytán 479 kor. 60 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi nov. hó 30-ik napjától járó 6 %-os kamatai és eddig összesen 100 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Hangonyon alpereseknél leendő eszközzésére, **1901. évi október hó 25-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívattnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszében, 1901. évi október hó 6-ikán.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Sírkoszorúk művirágból!

Hogy bárki, szeretnének emlékére, sirját Mindszentekre megkoszoruzhassa, tudatom, hogy alant jelzett szám alatt és nagyságban **különbéle kivitelben alkalomszerűen** teszem árajánlatomat. Megjegyzem, hogy a koszorúk, árhoz mérten, pazarul vannak kidolgozva hazai gyáros által.

Rimaszombat, 1901. október hó.

Tisztelettel

SOÓS GYULA.

ÁRJEJYZÉK:

A koszoru átmérője	48 emt., szám	00, doboz nélkül	ár	2 kor.	— fillér.
"	"	54	"	0	"
"	"	60	"	1	" 20
"	"	70	"	2	" 30
"	"	75	"	3	" 60
"	"	80	"	4	" 20
"	"	86	"	5	" 20
"	"	95	"	6	" 20
"	"	100	"	7	" 60
"	"	105	"	8	" 60
"	"	110	"	9	" 60
"	"	115	"	10	" 60
"	"	125	"	12	" 60
"	"	130	"	14	" 60
"	"	135	"	16	" 60
"	"	140	"	18	" 60
"	"	145	"	20	" 60
"	"	155	"	22	" 60
"	"	"	"	24	" 60

7 korona 60 fillértől kezdve a koszorukat **vidékre bárhova bérmentve szállítom.** Vidéki levélbeni megrendelésnél a koszoru számának megjelölésén kívül még megjegyzendő, hogy az alaplevél mily színű legyen: zöld, szürke, fekete? azonkívül megemlítendő, hogy élénk, közép vagy sötét kidolgozásu legyen. esetleg említésbe hozható az is, hogy mily virággal legyen kidolgozva.

Kegyeleti koszorúk szállaggal, arany, ezüst vagy fekete betűkkel nagy választékban.

Első gömörmegyei temetkezési vállalat.

Új temetkezési vállalat Rimaszombatban!

Van szerencsém a nagyrédmű közönség becses tudomására juttatni, hogy **25 év óta fennálló** asztalos és butor-üzletemet legújabbban temetkezési vállalattal bővítettem ki s ezen új üzletágat a mai kor igényeinek megfelelően — fővárosi mintára — olyképen rendeztem be, hogy akár egyszerű akár a képzelhető legdiszesebb temetkezést rendezhetem s így módot és alkalmat kívánok nyújtani mindenkinek, hogy kedves halottját vagyoni viszonyaihoz mérten temetethesse el.

Nagy költséggel **többféle gyászkoosikat, és ravatali felszereléseket, díszgyengyruhákat** stb. stb. beszeresem s a gyászoló közönséget kívánsága szerint a legkényesebb izlésnek és követelményeknek megfelelően — meglepő olcsó áron — szolgálhatom ki.

A gyászoló közönség kényelmére magamra vállalom az egyházi és sírhely, valamint mindennemű egyéb költségek előlevezését minden külön díjazás nélkül.

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 26. sz. a. a „Gömörmegyei Nép- és Iparbank“ épületében állandó nagy raktárt tartok valódi és utanzott **érozkoporsókból, szemfödőkből, sírkoszorúkból** s minden e fajta cikkekkel.

Szolgálataim felajánlása mellett tisztelettel kérem a gyászoló közönség kegyes pártfogását

őzv. Benkó Jánosné.

Vidéki temetések a diszkocsival meglepő jutányos árakon rendeztetnek.